

При всичко това, хората знаятъ, че вали дъждъ по-често близо при голѣмыты воды отъ колкото въ безплодныты страны, по планиныты отъ колкото въ поляныты, на гористы мѣста съ голѣмы дървие отъ колкото на голы мѣста. — Также е доказано, че вали дъждъ по-спорно по топыты мѣста отъ колкото въ студеныты мѣста, ако и, въ послѣдныты, дъждовети да ся по-чясти. Срѣднето количество вода, что пада годишне въ Сенъ-Доминго, е около 308 сантиметра; въ Калкута, 205; въ Неаполь, 95; въ Паризъ 53, и въ Санктъ-Петербургъ само 46. — Спорядъ колкото ся отдалечава нѣкой отъ екуатора дъждовети сж по-малко спорни; обаче както ти бывать по-чясто, и както испареніето ся смаяла, то произлазя, че студеныты мѣста сж по-влажны отъ колкото топыты мѣста, и ако, на югъ, нѣма възможны сѣядбы безъ поливаніе, на сѣверъ има малко плодоносны безъ исъхваніе. — Въ нѣкой чясти на голѣмыты пустыни въ Африка, полунощныты мѣста на Азія и западната страна на Америка, отъ капъ-Бланкъ до Кокымбо, май не вали никакъ; обаче врьдомъ, дѣто има растенія, спорна роса и гжеты мгылы сж доводны да ги хранять и да ги задържавать.

Да прѣброеваме тукъ вситы доброты и лошаины отъ дъждовети, то ще бжде да повтаряме онова, чтото казахме въ началото на тая глава, или да влѣземъ, врьмя по врьмя, въ подробноститы, които мы щемъ пропратимъ въ практиката на всякой видъ сѣядба.

§ V. — За свойствены съчева да опрѣдѣляме влажность-тж или сухость-тж на въздуха.

Дъждомѣръ. Единъ ссждъ четвъртитъ кроежъ, въ дѣното на който ще има заврено едно виталце, и дѣ е поставенъ въ такывы обстоятелства, чтото да може приема слободно воджтж отъ небето, ще бжде най-простото съчево такъвъ родъ; обаче ще е лошаво, че ще подава твърдѣ голѣмж врьхнинж на испареніето. — За да отбѣгнать тжзъ лошетія, хората употрѣбвяють ссждове съ тѣсна шія, снададени изъ отгорѣ съ хонія, на която познавать діаметра. — Ето описаніето на единъ отъ най-прости-ти и най-истъкменити дъждомѣри: — „Той е една мѣдна или тенекійна хонія (фиг. 18) съ отъ 5 прѣста діаметръ уста, прилѣпена на една стьклена цѣва, на която има едно виталце въ долній ѣ край. Чловѣкъ опытва инструмента всякой день на четьре чяса, и ако е валѣло дъждъ прѣзъ 24-тѣхъ чяса, тогасъ му прѣмѣрва количеството въ истата цѣва отъ 5^а чясть на прѣста діаметръ, и която има една стѣлбицж, раздѣлена на прѣстіе и на 10^а отъ прѣста, прѣстіети и десятиныты отъ прѣста водж въ цѣвата ся сръщать съ стотыныты и хылядыныты на землята.“ Дъждомѣръ-тж отъ фиг. 19 показва, безъ прѣмѣрваніе, количеството на паднатата вода, посрѣдствомъ дѣлжината, на която стѣблцето, что плува съ една гжбица, излазя отъ ссжда.